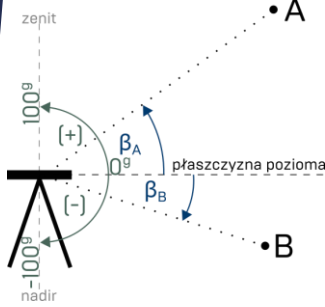

POMIAR WYSOKOŚCI (KĄT PIONOWY)

ZAJĘCIA NR 3 (2 GODZINY) | ĆWICZENIE NR 2

KĄT PIONOWY

kąt pionowy β jest kątem zawartym między płaszczyzną poziomą a kierunkiem na dany punkt.

0° - wartość kąta w płaszczyźnie poziomej (luneta w płaszczyźnie poziomej)

0° - 100° - zakres dodatniego kąta (wartość kąta rośnie wraz z unoszeniem lunety)

0° - -100° - zakres ujemnego kąta (wartość kąta maleje wraz z opadaniem lunety)

Oznaczenie w instrumencie

V (ang. vertical)

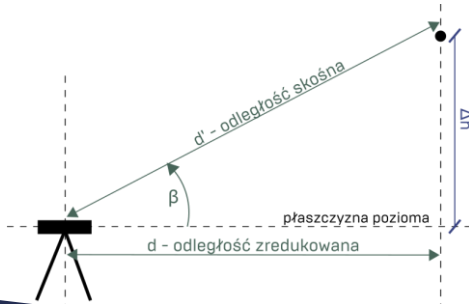
RÓŻNICA WYSOKOŚCI

Znając kąt pionowy oraz odległość między instrumentem a punktem można w sposób rachunkowy obliczyć **różnicę wysokości (przewyższenie)**.

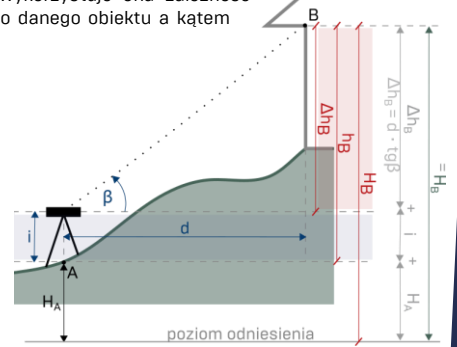
Odległość skośna (d') jest faktyczną odległością między dwoma punktami z uwzględnieniem różnic wysokości między nimi.

Odległość zredukowana (d) jest odległością między dwoma punktami zrzutowaną na płaszczyznę poziomą.

$$\Delta h = d \cdot \operatorname{tg} \beta$$

Niwelacja trygonometryczna jest pośrednią metodą pomiaru wysokości. Wykorzystuje ona zależność między odległością do danego obiektu a kątem pionowym β .

Metoda ta wykorzystywana jest do pomiaru wysokich obiektów lub punktów niedostępnych np. wysokości budynków lub kominów.

przewyższenie

$$\Delta h_B = d \cdot \operatorname{tg} \beta$$

wysokość względna

$$h_B = i + \Delta h_B$$

wysokość bezwzględna

$$H_B = H_A + i + \Delta h_B$$

ĆWICZENIA PRAKTYCZNE

 termin oddania: **1** **2** **3**
 MIN MIN MIN

ZADANIE 1A
Podstawowe informacje o stanowisku.

Po rozstawieniu i wypoziomowaniu tachimetru należy znać pewne informacje lub dokonać ich pomiarów przed przystąpieniem do pomiarów. Wysokość stanowiska przyjmujemy jako wysokość kondygnacji na której znajduje się pomieszczenie z *Ćwiczenia nr 1. Pomiary wysokości (niwelacja)*.

Czynności do wykonania:

- ❖ pomiar wysokości instrumentu – i (dokł. 0.001 m),
- ❖ wysokość stanowiska – H_{ST} (dokł. 0.001 m)

ZADANIE 1B
Pomiary inwentaryzacyjne – pomiar wysokości pomieszczenia.

MIN MIN MIN

Należy pomierzyć dwa punkty, na podstawie których będzie możliwość obliczenia wysokości pomieszczenia. Punkty należy tak wybrać aby były jak najbardziej zbliżone do położenia w jednej osi pionowej względem siebie.

Czynności do wykonania:

- ❖ prace pomiarowe:
  1. kąt pionowy – V (dokł. 0.0001°),
  2. odległość zredukowana – d (dokł. 0.001 m).

Pomiary wykonać dwukrotnie – wynik ostateczny będzie średnią arytmetyczną z dwóch pomiarów.

- ❖ prace graficzne:
  1. szkic mierzonego obiektu z zaznaczonymi punktami pomiarowymi.

ZADANIE 2
Różnica wysokości (przewyższenie).

+1 +1 X

Wykorzystując wzory dotyczące różnicy wysokości (przewyższenia) obliczyć wysokość pomieszczenia.

Czynności do wykonania:

- ❖ prace obliczeniowe:
  1. obliczyć przewyższenia dla punktów,
  2. obliczyć różnicę obliczonych przewyższeń – wysokość obiektu.

ZADANIE 3
Pomiary inwentaryzacyjne – wysokość bezwzględna pomieszczenia.

+1 X X

Wykorzystując wysokość poziomu pomieszczenia oraz obliczoną różnicę wysokości obliczyć wysokość względną (względem „poziomu zero” budynku) sufitu.

MIN	zadanie wymagane do opracowania
+ NR	dodatkowe zadanie, ponoszące ocenę o daną wartość NR
X	zadanie niedostępne do wykonania